

Nieuwkoop 2040

ondernemend
groen
duurzaam

Milieurapport Structuurvisie

Gemeente Nieuwkoop

**Milieurapport Structuurvisie
Nieuwkoop 2040**

INHOUDSOPGAVE	blz.
SAMENVATTING	2
1. INLEIDING	4
1.1. Aanleiding	4
1.2. Plan-mer plicht	4
1.3. Notitie reikwijdte en detailniveau	5
1.4. Advies Commissie m.e.r.	6
1.5. Leeswijzer	8
2. STRUCTUURVISIE NIEUWKOOP 2040	9
2.1. Doelen en ambities	9
2.2. Glastuinbouw	12
2.3. Recreatie en toerisme	13
2.4. Woningbouw	14
2.5. Natuurontwikkeling	16
2.6. Waterberging	16
3. (MILIEU)EFFECTEN STRUCTUURVISIE	18
3.1. Beschrijving plangebied	18
3.2. Glastuinbouw: ingrepen en effecten	19
3.3. Recreatie en toerisme: ingrepen en effecten	21
3.4. Woningbouw: ingrepen en effecten	21
3.5. Natuurontwikkeling: ingrepen en effecten	22
3.6. Waterberging: ingrepen en effecten	22
4. RANDVOORWAARDEN EN TOETSINGSCRITEIA	24
4.1. Inleiding	24
4.2. Randvoorwaarden ruimtelijke ontwikkelingen	24
4.3. Beoordelingskader	25
4.4. Te nemen besluiten	26
5. GERAADPLEEGDE LITERATUUR	27

SAMENVATTING

Voor u ligt het milieuraapport van de Structuurvisie Nieuwkoop 2040. Dit rapport is opgesteld in samenwerking met adviesbureau Witteveen+Bos. De Structuurvisie Nieuwkoop 2040 bevat het lange termijn ruimtelijk beleid van de gemeente. Voor deze structuurvisie geldt een wettelijke verplichting tot het opstellen van een milieueffectrapportage voor plannen. Het doel van dit milieuraapport is het milieu een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over de Structuurvisie Nieuwkoop 2040. Met dit milieuraapport is voldaan aan deze wettelijke verplichting.

(milieu)effecten

Dit milieuraapport beschrijft de belangrijkste ingrepen en (milieu)effecten van de planonderdelen glastuinbouw, recreatie en toerisme, woningbouw, natuurontwikkeling en waterberging. De aard en omvang van deze planonderdelen en bijbehorende (milieu)effecten verschillen per deelgebied (dynamische noorden, centrale droogmakerijen, Nieuwkoopse Plassen). In onderstaande tabel zijn de belangrijkste (milieu)effecten samengevat.

effecten voor milieu, natuur en landschap per deelgebied

deelgebieden	ruimtelijke ontwikkelingen	effecten voor milieu, natuur en landschap
dynamisch noorden	<ul style="list-style-type: none"> - glastuinbouwconcentratie van 200 hectare - bouw van 1.900 woningen¹ - intensievere verblijfsrecreatie - transferia 	<ul style="list-style-type: none"> - aantasting openheid landschap - aantasting archeologische waarden bij realisatie woningbouw en glastuinbouw - afname capaciteit waterberging - toename verkeersintensiteit - positief effect op klimaatverandering
centrale droogmakerijen	<ul style="list-style-type: none"> - saneren verspreide glastuinbouw - waterberging - plattelandsrecreatie 	<ul style="list-style-type: none"> - versterking landschappelijke kwaliteiten - aantasting archeologische waarden bij realisatie waterberging - verbetering watersysteem, afname kwel en wegzijging
Nieuwkoopse Plassen	<ul style="list-style-type: none"> - sanering glastuinbouw Noordse Buurt en transformatie naar natuur - extensieve recreatie 	<ul style="list-style-type: none"> - herstel ecologische verbindingen - toename habitats gericht op instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebieden - versterking landschappelijke kwaliteiten - verbetering waterkwaliteit - afname verdroging - afname verstoring door geluid en lichthinder - geen verdere bodemdaling - positief effect op klimaatverandering

randvoorwaarden ruimtelijke ontwikkeling

De ruimtelijke visie is globaal en op hoofdlijnen, en zal concreter worden uitgewerkt in een nog op te stellen Structuurvisie Nieuwkoop 2020. In onderstaande tabel zijn voor milieu, natuur en landschap randvoorwaarden geformuleerd die richting geven aan de nog te maken afwegingen. Daarbij gebruik is gemaakt van de lagenbenadering (Nota Ruimte), die onderscheidt maakt tussen drie lagen (ondergrond, netwerken en occupatie) die in onderlinge wisselwerking de randvoorwaarden en dynamiek van ruimtelijke ontwikkelingen bepalen. De ondergrond (bodem, water, landschap) stelt randvoorwaarden aan toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen (afstemmen). Het huidige occupatiepatroon (wonen, glastuinbouw, natuur) en de infrastructuur (verkeer, water) leveren de uitgangspunten voor behoud en ontwikkeling van gebruiksfuncties (aansluiten).

¹ Met inbegrip van Nieuwkoop en Noorden

randvoorwaarden voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen

lagenbenadering	randvoorwaarden
bodem en water	<ul style="list-style-type: none"> - richtinggevend voor de inrichting van het watersysteem is het beperken van de bodemdaling, kwel en voldoende capaciteit van de waterberging voor opvang piekbelastingen - behoud en bescherming van archeologisch waardevolle objecten
landschap	<ul style="list-style-type: none"> - realiseren van doorzichten met open water(berging) tussen de kassen bij de glastuinbouwconcentratie (geen gesloten front) - geen scherpe overgangen en gesloten bebouwing langs de randen van de kernen - behouden en versterken open karakter droogmakerijen - richtinggevend voor de transformatie van de Noordse Buurt is het realiseren van contrasten tussen open waterpartijen en moerasbos
natuur	<ul style="list-style-type: none"> - Het ontwikkelen van natuur in de Noordse Buurt dient als versterking van de ecologische verbinding tussen de Nieuwkoopse plassen en Vinkeveense plassen
verkeer	<ul style="list-style-type: none"> - maximaal twee transferia op strategische plaatsen (Nieuwveen, Nieuwkoop/Noorden) aan de rand van de gemeente en/of geen substantiele toename verkeer - scheiden van langzaam en gemotoriseerd verkeer op de ringdijk - inrichten plattelangswegen als 60 km/uur wegen
wonen	<ul style="list-style-type: none"> - duurzame- woningen en landschappelijke overgang buitengebied - daar waar mogelijk combineren zorgfuncties met wonen - zowel randen als binnen stedelijk
glastuinbouw	<ul style="list-style-type: none"> - concentreren glastuinbouw in het noordelijke deelgebied
recreatie en toerisme	<ul style="list-style-type: none"> - zonering van de (water)recreatie in het deelgebied Nieuwkoopse Plassen

De bovenstaande tabel laat zien dat de randvoorwaarden vanuit het watersysteem en de huidige kwaliteiten van het landschap sturend zijn voor de afwegingen over de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. De inrichting van de infrastructuur voor verkeer en zonering van de (water)recreatie zijn belangrijke voorwaarden om de recreatiedruk adequaat te geleiden en verstoring van natuurwaarden te voorkomen.

te nemen besluiten

De planonderdelen van de Structuurvisie Nieuwkoop 2040 zullen in volgende sectornota's verder worden uitgewerkt. Voor de uitwerking daarvan is in dit milieurapport het afwegingskader voor milieu, natuur en landschap aangereikt. Nadat een besluit is genomen over deze sectornota's zal het sectorale beleid worden geïntegreerd in een nog op te stellen Structuurvisie Nieuwkoop 2020. Deze structuurvisie zal (opnieuw) de procedure van de milieueffectrapportage voor plannen (planmer) moeten doorlopen. Initiatiefnemer van de Structuurvisie Nieuwkoop 2020 is het college van burgemeester en wethouders. Het bevoegd gezag is de gemeenteraad van Nieuwkoop.

De Structuurvisie Nieuwkoop 2020 bevat naar verwachting twee projectmer-plichtige dan wel projectmerbeoordelingsplichtige activiteiten, namelijk de glastuinbouwontwikkeling Amstel III en de herinrichting van de Noordse Buurt. Nadat een besluit is genomen over de Structuurvisie Nieuwkoop 2020 zal voor de twee genoemde activiteiten nog een milieueffectrapport (MER) moeten worden opgesteld, voordat een besluit kan worden genomen over de bestemmingsplannen voor deze activiteiten. Voor het MER van beide activiteiten zal het college optreden als initiatiefnemer en de gemeenteraad als bevoegd gezag. Nadat de betreffende bestemmingsplannen zijn vastgesteld kan worden overgegaan tot daadwerkelijke realisatie van de plannen.

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding

Op 1 januari 2007 zijn de gemeenten Liemeer, Ter Aar en Nieuwkoop gefuseerd tot de nieuwe gemeente Nieuwkoop. Deze nieuwe situatie was voor de fusiegemeenten een goede aanleiding om gezamenlijk een toekomstvisie te ontwikkelen voor de nieuwe gemeente. Deze toekomstvisie heeft uiteindelijk zijn neerslag gekregen in een structuurvisie voor de lange termijn tot 2040, de planhorizon die ook wordt gehanteerd in de visie over de toekomst van de Randstad. Met deze structuurvisie wordt tevens voldaan aan de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) die per 1 juli 2008 in werking is getreden. Volgens de Wro dienen gemeenten één of meer structuurvisies vast te stellen voor het gehele grondgebied van de gemeente.

De Structuurvisie Nieuwkoop 2040 (deel I) geeft aan welke ambities de gemeente heeft, wat de ruimtelijke opgaven zijn en hoe de gewenste toekomstige situatie kan worden bereikt [lit. 1.]. De structuurvisie biedt een ontwikkelingsperspectief dat als kapstok dient voor nieuw lokaal beleid. In de Structuurvisie Nieuwkoop 2040 (deel I) zijn doelstellingen opgenomen voor het instandhouden en zo mogelijk verbeteren van de leefbaarheid, het verbeteren van de bereikbaarheid, het versterken van de land- en tuinbouwsector, het verduurzamen van het watersysteem, het ontwikkelen van natuur en landschap met kwaliteit, de ontwikkeling van toerisme en recreatie en woningbouw. De Structuurvisie Nieuwkoop 2040 geeft richting aan de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid van de gemeente Nieuwkoop. Er is gesproken met inwoners van de gemeente, maar ook met andere overheden (provincie, waterschappen, Rijk) over de toekomst van het Groene Hart. Op basis van deze structuurvisie voor de lange termijn worden de ambities voor werken, wonen, recreëren en natuur en landschap concreter uitgewerkt in enkele sectornota's die richtinggevend zijn voor een structuurvisie tot 2020. De te zijner tijd op te stellen Structuurvisie Nieuwkoop 2020 zal het afwegingskader gaan bieden voor toekomstige bestemmingsplannen.

Tegelijk met de Structuurvisie Nieuwkoop 2040 wordt een zogenoemde milieueffectrapportage voor plannen (plan-mer)² uitgevoerd, waarmee de milieueffecten van de gewenste toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen globaal in beeld worden gebracht. Doel van de plan-mer is het milieu een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over de Structuurvisie Nieuwkoop 2040. Het plan-MER³ zal tezamen met de Structuurvisie Nieuwkoop 2040 worden gepubliceerd en voor inspraak vrijgegeven. In de hierna volgende paragrafen zal een toelichting worden gegeven op de noodzaak van het opstellen van de plan-MER (paragraaf 1.2), de reeds gepubliceerde Notitie reikwijdte en detailniveau (paragraaf 1.3) [lit. 2.] en de Richtlijnen die zijn vastgesteld voor het onderhavige milieuraapport (paragraaf 1.4) [lit 3.]. De Notitie reikwijdte en detailniveau en het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage (Cmer) voor het onderhavige milieuraapport zijn (verplichte) onderdelen in de procedure voor de plan-mer en geven richting aan de gewenste inhoud van het milieuraapport. Paragraaf 1.5 bevat een toelichting op de inhoud van de hoofdstukken van dit milieuraapport.

1.2. Plan-mer plicht

De noodzaak van het opstellen van een plan-MER voor de Structuurvisie Nieuwkoop 2040 is gebaseerd op de wettelijke criteria die zijn vastgelegd in het Besluit m.e.r. 1994. De plan-mer plicht geldt voor wettelijk of bestuursrechtelijk verplichte plannen die:

- het kader vormen voor toekomstige projectmer-plichtige of -beoordelingsplichtige besluiten, of
- waarvoor een passende beoordeling nodig is op grond van de Natuurbeschermingswet 1998.

De structuurvisie is onder de nieuwe Wro een wettelijk verplicht plan en een belangrijk instrument voor het verankeren van ruimtelijk beleid. De Structuurvisie Nieuwkoop 2040 is bij vaststelling tevens kaderstellend voor enkele toekomstige projectmer-plichtige of -beoordelingsplichtige activiteiten, namelijk:

² Sinds de wijziging van de Wet milieubeheer d.d. 28 september 2006 bestaan twee vormen van milieueffectrapportage, namelijk een milieueffectrapportage voor plannen (plan-mer) en milieueffectrapportage voor projecten (project-mer).

³ Plan-MER duidt op het milieuraapport, terwijl plan-mer de procedure aangeeft.

- de realisatie van een glastuinbouwgebied van 200 hectare ten noorden van Nieuwveen (categorie C 11.3);
- de herinrichting van het landelijk gebied met een totale oppervlakte van circa 300 hectare, onder andere de Noordse Buurt (categorie D 9), Aar- en Amstelzone en verspreid liggen glas (Ruimte voor ruimte regeling) met het oog op duurzaamheid (energieverbruik) en klimaatbeleid (CO2).

Het Besluit m.e.r., lijst C, hanteert voor de realisatie van een glastuinbouwgebied een drempelwaarde van 100 hectare, waarboven het opstellen van een MER verplicht is. Voor de herinrichting van het landelijk gebied hanteert het Besluit m.e.r., lijst D, een drempelwaarde van 125 hectare, waarboven de voorgenomen activiteit projectmer-beoordelingsplichtig is.

Daarnaast is op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 het opstellen van een passende beoordeling verplicht voor plannen, projecten of handelingen die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van Natura 2000-gebieden, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In de gemeente Nieuwkoop is een Natura 2000-gebied gesitueerd, namelijk de Nieuwkoopse plassen. De Structuurvisie Nieuwkoop 2040 bevat voornemens voor het saneren van de glastuinbouw in de Noordse Buurt. De werkzaamheden in het kader van dit voornemen hebben mogelijk significant negatieve gevolgen voor het genoemde Natura 2000-gebied. In het plan-MER voor de Structuurvisie Nieuwkoop 2040 dient te worden onderzocht of er al dan niet sprake zou kunnen zijn van significant negatieve effecten.

1.3. Notitie reikwijdte en detailniveau

Voor het plan-MER Structuurvisie Nieuwkoop is een Notitie reikwijdte en detailniveau opgesteld [lit. 2.]. In de Notitie reikwijdte en detailniveau is de scope van de milieubeoordeling van de Structuurvisie Nieuwkoop beschreven. Deze notitie bevat informatie over de onderdelen van het plan die op milieueffecten zullen worden beoordeeld, mogelijke alternatieven, de relevante milieuthema's en het detailniveau van de beschrijving van de milieugevolgen.

Volgens de Notitie reikwijdte en detailniveau zijn er twee ontwikkelingen die in het bijzonder aandacht behoeven vanwege de milieueffecten die kunnen ontstaan. Het betreft de sanering van verspreid gesitueerde kleinere en verouderde glastuinbouwconcentraties en concentratie van de glastuinbouw in het noorden van de gemeente. Daarnaast worden met name milieueffecten verwacht van recreatieve ontwikkelingen nabij het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse plassen. De Notitie reikwijdte en detailniveau stelt voor om alternatieve opties voor de glastuinbouw in de gemeente te beoordelen op hun milieugevolgen. Voorts dient op basis van de milieubeoordeling van de recreatieve ontwikkelingen nabij de Natura 2000-gebieden duidelijke randvoorwaarden te worden geformuleerd voor de gewenste recreatieve ontwikkelingen.

Voor de glastuinbouwontwikkelingen wordt gedacht aan het in beeld brengen van de milieugevolgen van de volgende twee alternatieven:

- nulalternatief: handhaven bestaande glastuinbouwconcentraties;
- structuurvisie-alternatief: sanering en concentratie van de glastuinbouw. Voor de concentratie van de glastuinbouw is de polder Blokland (Amstel III) in beeld dat hiervoor is aangewezen in het streekplan Zuid-Holland-Oost.

Voor de thema's natuur en recreatie zijn nog geen alternatieven in beeld. Op dit moment is een notitie recreatie en toerisme in ontwikkeling. Het voorstel is om in het plan-MER een toetsingskader (randvoorwaarden) voor toekomstige ontwikkelingen te ontwikkelen.

De milieubeoordeling van de Structuurvisie Nieuwkoop kan volgens de Notitie reikwijdte en detailniveau worden toegespitst op de milieuthema's die relevant zijn voor de glastuinbouw- en recreatieve ontwikkelingen. Dit zijn de thema's natuur en landschap, waterkwantiteit en -kwaliteit, verkeer, geluid en

luchtkwaliteit, lichthinder en energie. Bij de milieubeoordeling van de glastuinbouwontwikkelingen gaat het vooral om een locatieafweging met een semi-kwantitatieve onderbouwing.

De Notitie reikwijdte en detailniveau is voor advies en consultatie voorgelegd aan de bestuursorganen die te maken kunnen krijgen met de uitvoering van het plan. Deze notitie is op 25 februari 2008 toegezonden aan de buurgemeenten, Regionale Brandweer, waterschappen, provincie Zuid-Holland, Rijksdienst en Ministeries. Ook is de notitie aan de Commissie voor de milieueffectrapportage (Cmer) aangeboden, met de ontvangen reacties, met het verzoek te adviseren over de definitieve reikwijdte en het detailniveau van het plan-MER. In de volgende paragraaf is het advies van de Cmer over de reikwijdte en het detailniveau van het milieueffectrapport samengevat.

Na bekendmaking en consultatie over de Notitie reikwijdte en detailniveau zijn er nieuwe en gewijzigde inzichten ontstaan over de toekomstige ruimtelijk ontwikkeling van de gemeente. Zo is met Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland overeenstemming bereikt om aanvullend op de voorziene 1450 woningen binnen de rode contour nog eens 450 extra woningen te realiseren buiten de rode contour van het streekplan Zuid-Holland-Oost. Daarnaast zijn er wensen voor het realiseren van enkele nieuwe recreatieve ontwikkelingen, waarvoor mogelijk een passende beoordeling nodig is⁴. Genoemd kunnen worden realisatie shortstay verblijfsrecreatie, de realisatie van recreatieve knooppunten inclusief nieuwe ontsluitingsstructuren en parkeervoorzieningen en de verbetering toegankelijkheid van plassen voor inwoners. Ook is in overleg met het Hoogheemraadschap van Rijnland de gedane suggestie ten aanzien van de locatie(s) voor de waterberging uit de eerdere structuurvisie gehaald. De doelstelling ten aanzien van de waterbergingsopgave blijft echter onveranderd.

Mede naar aanleiding van de nieuwe en gewijzigde inzichten over de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente, is het besluit genomen op korte termijn de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid vast te leggen in de Structuurvisie Nieuwkoop 2040. Op basis van de Structuurvisie Nieuwkoop 2040 zal het ruimtelijk beleid verder worden uitgewerkt in enkele sectornota's die het uitgangspunt zijn van een nog op te stellen Structuurvisie Nieuwkoop 2020. Hierin zullen de toekomstige bestemmingen nader worden geconcretiseerd. Deze gefaseerde ontwikkeling van het ruimtelijk beleid van de gemeente heeft implicaties voor de reikwijdte en het detailniveau van het onderhavige milieurapport. Dit zal worden toegelicht in de volgende paragraaf.

1.4. Advies Commissie m.e.r.

Het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage (Cmer) is gebaseerd op de informatie uit de Notitie reikwijdte en detailniveau. De Cmer beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieurapport [lit. 3.]:

- het specificeren van de randvoorwaarden en toetsingscriteria (afwegingskader) per (milieu)thema voor de (beoordeling van de effecten van de) verschillende planonderdelen en geef aan welk gewicht wordt toegekend aan de verschillende beoordelingscriteria;
- een beschrijving van de behoefte, ambities en eventuele scenario's voor de voorgenomen activiteiten, met name de onderdelen glastuinbouw en (extensieve) recreatie met als aandachtspunt de mogelijkheid van het combineren van waterberging en natuurontwikkeling;
- de beoordeling van de effecten van de planonderdelen en alternatieven afzonderlijk en in onderlinge samenhang (cumulatieve effecten) op de aanwezige en geplande natuurgebieden, de landschappelijke structuur en kwaliteit en mobiliteit.

De planonderdelen en aspecten die volgens de Cmer de meeste aandacht behoeven zijn de glastuinbouw, recreatie en toerisme, natuurontwikkeling en waterberging.

⁴ Ook hiervoor geldt dat de toetsing gebaseerd is op beperkte gegevens. Niet ondenkbaar is dat bij een nadere beoordeling blijkt dat bij enkele activiteiten significante effecten niet zullen optreden.

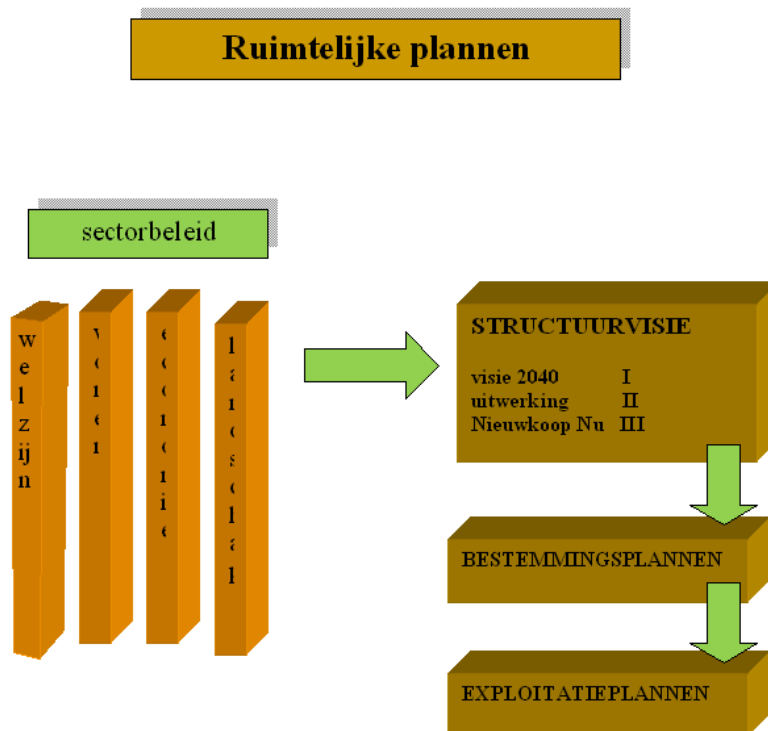
Wat betreft de glastuinbouw dient in het plan-MER aandacht te worden besteed aan de behoefte aan glastuinbouwconcentratie, de locatieafweging, de ambities ten aanzien van de herstructurering, revitalisering en verbreding van de bestaande glastuinbouwgebieden, de landschappelijke inpassing op de nieuwe locatie, de te verwachten lichthinder, bereikbaarheid en ontsluiting van de nieuwe locatie en de haalbaarheid en risico's van de voorgenomen sanering van het bestaande glastuinbouwgebied Noordse Buurt.

Gelet op de ambities van de gemeente voor de groei van dag- en verblijfsrecreatie dienen in het plan-MER de randvoorwaarden vanuit de natuurdoelstellingen te worden uitgewerkt. Daarnaast dient het plan-MER een onderbouwing te bevatten van de keuzes die zijn gemaakt voor recreatieve en toeristische ontwikkelingen.

Het plan-MER dient voorts een beschrijving te bevatten van de behoefte aan waterberging binnen de gemeente en de functie die waterberging voor de regio kan hebben. De keuze voor de locatie van de waterberging in de droogmakerij dient te worden onderbouwd, alsmede de inrichtingsopties en functiecombinaties die zijn overwogen. In het bijzonder dient aandacht te worden besteed aan de mogelijkheden voor een combinatie van waterberging en natuurontwikkeling in of vlakbij de Nieuwkoopse plassen.

De milieueffecten van deze planonderdelen dienen kwalitatief, en waar relevant kwantitatief te worden beschreven. De milieuthema's die daarbij van belang zijn, zijn: bodem en water, natuur, landschap en cultuurhistorie en woon- en leefmilieu.

afbeelding 1.1. Schematische weergave van de samenhang tussen diverse beleidsnotities, structuurvisie deel I, II en III en uitvoering

Deze samenvatting van het advies van de Cmer is, met inachtnaam van de daarna doorgevoerde wijzigingen in de structuurvisie (woningbouw en waterberging) richtinggevend voor de inhoud van het onderhavige milieurapport. Wat betreft de reikwijdte zal in dit milieurapport naast de genoemde planonderdelen ook aandacht worden besteed aan de woningbouwontwikkeling. Het detailniveau van dit milie-

eurapport is echter minder diepgaand door het abstractieniveau van de Structuurvisie Nieuwkoop 2040. Op basis van de doelen en ambities van de Structuurvisie Nieuwkoop 2040 zijn in dit plan-MER globaal de belangrijkste ingrepen en (milieu)effecten beschreven en op basis daarvan zijn randvoorwaarden en toetsingscriteria uitgewerkt voor de diverse ontwikkelingen. Een meer gedetailleerde beoordeling van de (cumulatieve) milieueffecten van de verschillende planonderdelen en alternatieven is in deze fase van de planontwikkeling nog niet mogelijk. Daarvoor zijn de verschillende planonderdelen nog onvoldoende uitgewerkt. Een meer gedetailleerde milieubeoordeling zal worden uitgevoerd voor de Structuurvisie Nieuwkoop 2020 (deel II).

1.5. Leeswijzer

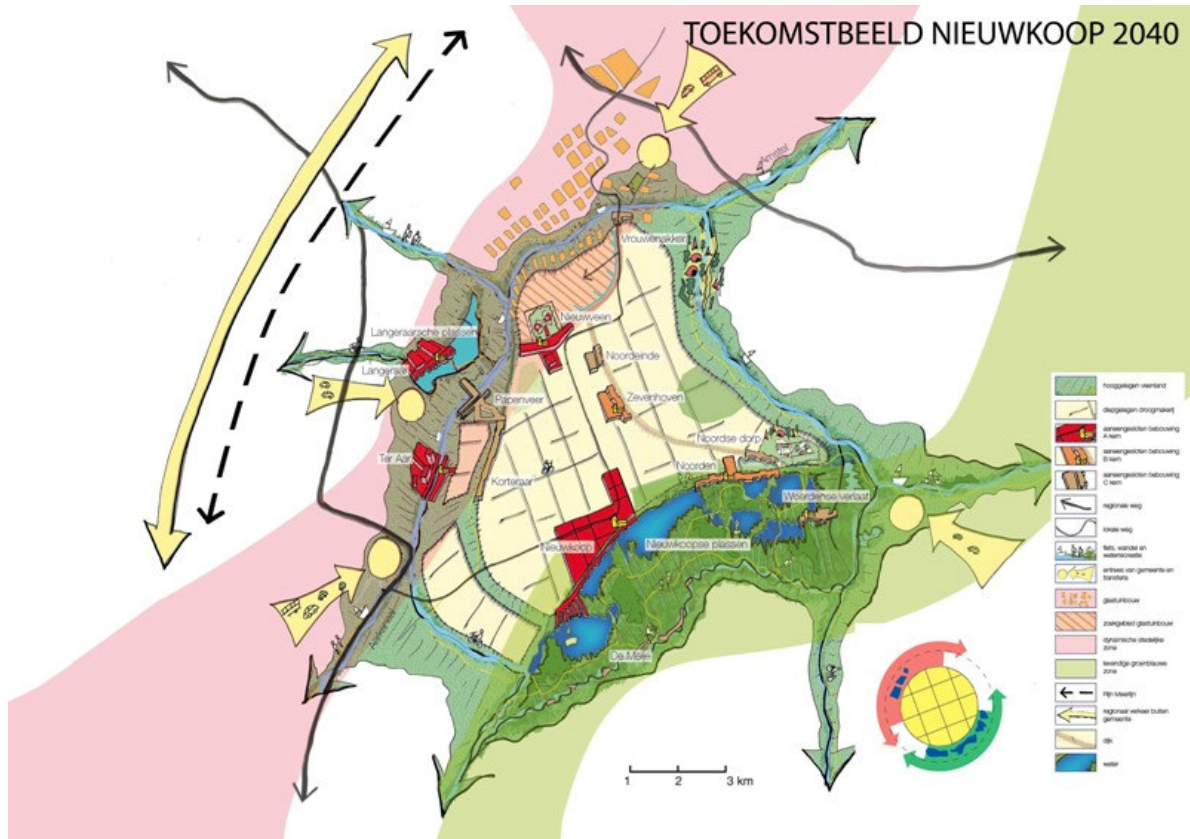
In het volgende hoofdstuk zijn de ambities en doelstellingen beschreven van de Structuurvisie Nieuwkoop 2040 met een uitwerking daarvan voor de belangrijkste planonderdelen: glastuinbouw, toerisme en recreatie, woningbouw, natuurontwikkeling en waterberging. Hoofdstuk 3 beschrijft de belangrijkste ingrepen en (milieu)effecten die samenhangen met de realisatie van de genoemde planonderdelen. Hoofdstuk 4 geeft de randvoorwaarden en toetsingscriteria voor milieu, natuur en landschap die zullen worden gehanteerd bij de verdere uitwerking van het ruimtelijk beleid in de nog op te stellen Structuurvisie Nieuwkoop 2020.

2. STRUCTURVISIE NIEUWKOOP 2040

2.1. Doelen en ambities

De gemeente Nieuwkoop maakt deel uit van het Nationaal Landschap Groene Hart en ligt op het kruispunt van de provincies Zuid-Holland, Noord-Holland en Utrecht. De stedelijke druk en ontwikkelingen in de landbouw, natuur en klimaatverandering noodzaken tot het maken van ruimtelijke keuzes tussen nu en 2040. Voor het behouden van de huidige kwaliteiten is beperkte en gerichte ontwikkeling nodig. In de Structuurvisie Nieuwkoop 2040 schetst de gemeente een beeld van de toekomst die ze graag wil bereiken [lit. 1.] In afbeelding 2.1 is die visie gevisualiseerd. Een samenvatting van het beleidskader is bijgevoegd in bijlage 1.

afbeelding 2.1. Toekomstbeeld Nieuwkoop 2040

De gemeente wil in 2040 een groene, dynamische en op duurzaamheid gerichte gemeenschap zijn met sterke contrasten tussen de kernen, het agrarisch landschap en het natuurgebied. De 13 kernen hebben elk hun eigen karakter. De bouw van extra woningen is gericht op een hoogwaardige afronding van de dorpsgrenzen. Bijzondere woonmilieus (mooi landelijk wonen) zijn toegevoegd. Door de ontwikkeling van 200 hectare duurzame glastuinbouw levert de gemeente een belangrijke bijdrage aan de greenport Aalsmeer. De landschappelijke structuren zijn meer benadrukt. De Noordse Buurt (saneren oud glas) is getransformeerd naar een waardevol natuurgebied in de Groene Ruggengraat/Natte As. De gemeente is een belangrijke schakel in het netwerk van natuur- en (water)recreatiegebieden in het Groene Hart. De gemeente ziet als kansrijke thema's voor de toekomst: rust, groen en ruimte voor de stedeling, duurzaamheid en het uitbouwen van het netwerk van de Hollandse Plassen. Om deze ambities waar te maken zijn ze verder uitgewerkt in doelen per thema (zie tabel 2.1).

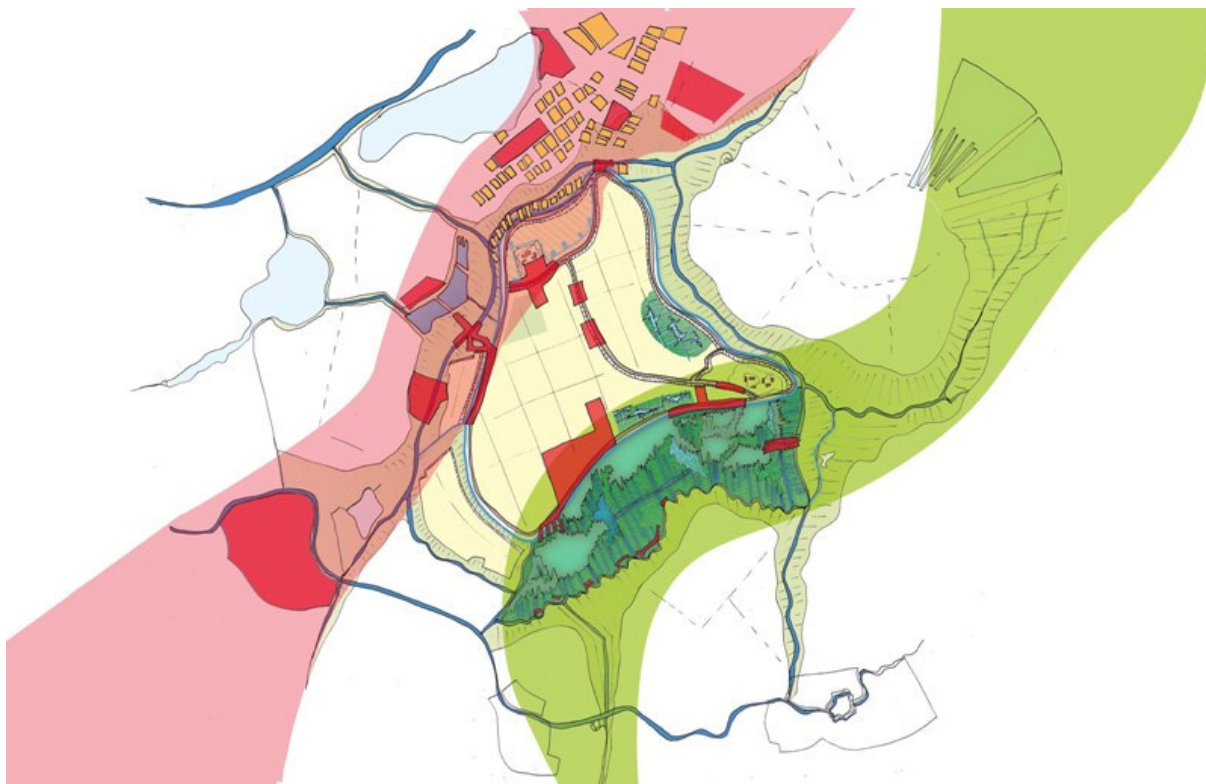
tabel 2.1. Doelen Structuurvisie Nieuwkoop 2040

thema	doelen 2040
bereikbaarheid voor auto, fiets en over water	<ul style="list-style-type: none"> - benutten N207 als hoofdader voor regionale verkeersstroom, N231 niet zwaarder belasten - ruimte voor recreatieverkeer door verbetering route Nieuwkoop-Noorden en aanleg transferia - versterken fietsnetwerk en zorgen voor goede routeaanduidingen - geen druk gemotoriseerd vaarverkeer op Nieuwkoopse en Langeraarsche Plassen, wel vergroten van de stille recreatievaart (kanoën, fluisterboten)
toekomst voor agrarische sector, kassen, natuur en landschap	<ul style="list-style-type: none"> - open houden middengebied - handhaven (verbrede) landbouw - saneren oud glas en concentreren glastuinbouw in noordwesten - versterken natuurwaarden in grensoverschrijdende verbanden - recreatieve zonerings van Nieuwkoopse Plassen
robuust en duurzaam watersysteem	<ul style="list-style-type: none"> - combineren water, wonen, natuur en recreatie - behoud en waar mogelijk verbeteren waterkwaliteit Nieuwkoopse Plassen - tegengaan wegzijging uit plassen - waterberging in de polders van de gemeente Nieuwkoop - tegengaan bodemdaling
ontwikkeling recreatie en toerisme	<ul style="list-style-type: none"> - benutten water en plattelandsontwikkeling - ontwikkelen kunstroute rond Nieuwkoop - versterken toeristisch wandel-, fiets- en pleziervaartnetwerk - verbeteren toeristische informatievoorziening en route aanduidingen - verbeteren verblijfsrecreatieve mogelijkheden
bouwen voor de toekomst	<ul style="list-style-type: none"> - bouwen voor eigen behoefte, gericht op starters en ouderen met oog op een evenwichtige bevolkingssamenstelling - realiseren provinciaal woningbouwprogramma - realiseren 450 woningen buiten de huidige contour - gebruik maken van verevening voor ontwikkeling elders

Het ruimtelijk beleid hanteert een zonerings in drie deelgebieden (zie afbeelding 2.2):

- de Nieuwkoopse Plassen;
- de centrale droogmakerijen;
- het dynamische noorden.

afbeelding 2.2. Zonering ruimtelijk beleid

Het zuidelijke deelgebied Nieuwkoopse Plassen kenmerkt zich door de aanwezigheid van (water)-natuur, recreatie, wonen aan het water. De natuur en recreatieve en toeristische voorzieningen zijn een trekpleister. Voorwaarde voor recreatieve en toeristische ontwikkelingen in dit deelgebied is dat het niet mag leiden tot een verstoring van de natuurwaarden. Naast de Nieuwkoopse Plassen (Natura 2000) zijn de Meije graslanden van grote waarde. De glastuinbouw in de Noordse Buurt zal worden gesaneerd, waarna het gebied zal worden getransformeerd naar een natuurgebied.

Het middengebied van de gemeente bestaat uit een aantal droogmakerijen. Openheid, weidsheid en uitgestrektheid zijn kwaliteiten om te behouden. De landbouw draagt bij aan de openheid en ruimtelijke kwaliteit van het middengebied. Het waterpeil in dit deelgebied blijft gehandhaafd en op termijn zal in dit deelgebied waterberging worden gerealiseerd. Toerisme en recreatie zullen verder worden ontwikkeld binnen de randvoorwaarden van het behoud van de gebiedskwaliteiten.

In het noordelijke deelgebied krijgen woningbouw en bedrijvigheid voorrang. Door de nabijheid van de N207 is er een goede bereikbaarheid voor regionale functies. De beperkte groei van de woningbouw zal worden geconcentreerd in de kernen Ter Aar, Nieuwveen en Langeraar. De rode contouren, de grenzen tot waar gebouwd mag worden, van Nieuwkoop, Nieuwveen en Noorden zal worden opgerekt. Bij de dorpen Ter Aar en Langeraar zal de rode contour iets worden aangepast. Om ruimte te creëren voor een moderne en duurzame glastuinbouw wordt in het noordwesten de glastuinbouwlocatie Nieuw Amstel III ontwikkeld (200 hectare). Daarnaast is er ruimte voor een beperkte uitbreiding van bestaande bedrijventerreinen.

In de volgende paragrafen wordt nader ingegaan op de belangrijkste ruimtelijke ontwikkelingen:

- glastuinbouw;
- recreatie en toerisme;
- woningbouw;
- natuurontwikkeling;
- waterberging.

2.2. Glastuinbouw

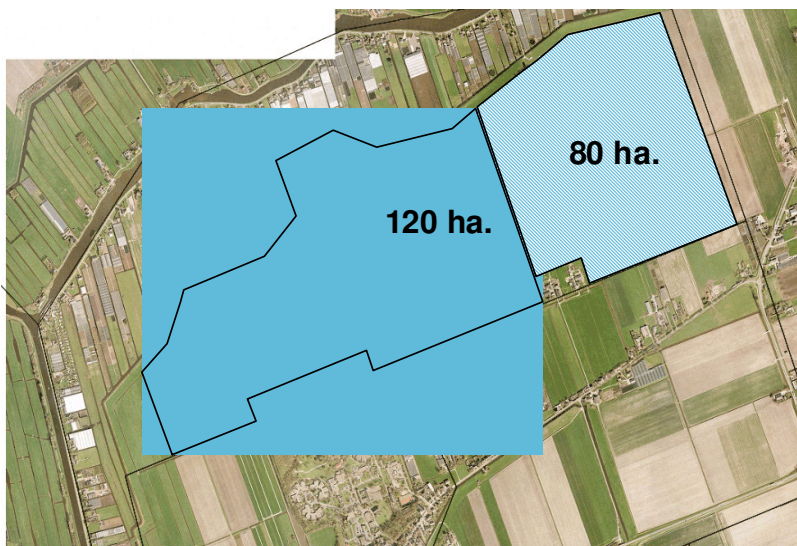
De (glas)tuinbouw in de gemeente Nieuwkoop is van cruciaal belang voor de lokale economie en de leefbaarheid. De gemeente telt 367 agrarische bedrijven, waarvan 247 tuinbouwbedrijven (75 % glastuinbouw). De tuinbouw gerelateerde werkgelegenheid bedraagt ruim 2.500 personen. Het werkelijk aantal huishoudens dat afhankelijk is van de (glas)tuinbouw, is aanzienlijk groter en overstijgt de gemeentegrenzen. De glastuinbouw in de gemeente Nieuwkoop heeft zich gespecialiseerd op bloemen en planten. Maar liefst 93 % van de glastuinbouwbedrijven houdt zich hiermee bezig. De glastuinbouw is zeer ruimte-efficiënt en levert een hoge toegevoegde waarde. De teelt van bloemen en planten is hoog technologisch, innovatief en veelal duurzaam van aard.

De versterking van de glastuinbouw in de Randstad staat hoog op de beleidsagenda en is onderdeel van het strategisch perspectief voor de Randstad 2040. Momenteel is er een grote behoefte aan ruimte voor de glastuinbouw in de Randstad, die het aanbod ruim te boven gaat. Versterking van de greenports is een nadrukkelijk onderdeel van de visie op de Randstad 2040. Nieuwe ruimte voor de greenport Aalsmeer moet in noordelijk Zuid-Holland worden gezocht en omvat circa 200 hectare.

De provincie Zuid-Holland heeft een aantal grotere potentiële glastuinbouwlocaties met elkaar vergeleken en beoordeeld met behulp van de lagenbenadering. Daaruit blijkt dat de locatie Blokland (Amstel III) in Nieuwveen gunstig is voor geconcentreerde glastuinbouw. De locatie Blokland ligt uitermate gunstig ten opzichte van de greenport Aalsmeer (5 km rijafstand) en biedt mogelijkheden en capaciteit voor warmte- en koudeopslag. De verkaveling en occupatie zijn niet beperkend. Ook de aanwezige landschappelijke en archeologische waarden leveren geen beperkingen op. Met de ecologische waarden wordt rekening gehouden. Ruimtelijke en planologische mogelijkheden voor versterking van de greenport Aalsmeer is elders in de regio niet voor handen. In het Streekplan Zuid-Holland Oost is planologische ruimte gecreëerd voor de realisatie van een omvangrijk glastuinbouwgebied op de locatie Blokland (Amstel III) met een omvang van circa 120 hectare. Bovendien wordt de mogelijkheid geboden om deze locatie in oostelijke richting met 80 hectare uit te breiden (zie afbeelding 2.3). De provincie zet in op sanering van de verspreide glastuinbouw en verkenning van nieuwe (grote) glastuinbouwlocaties.

afbeelding 2.3. Glastuinbouwconcentratiegebied volgens Streekplan Zuid-Holland Oost en beoogde uitbreiding

(Bron: gemeente Nieuwkoop en Streekplan Zuid-Holland Oost).

De gemeente ziet in Amstel III een goede opvang locatie voor de sanering van glastuinbouw in de Noordse Buurt, 'oud glas' in de Aar- en Amstelzone en verspreide glastuinbouwbedrijven elders in de gemeente. Het gaat om een totale saneringsoperatie van circa 300 hectare. In de structuurvisie zijn op hoofdlijnen de noodzakelijke ruimtelijke keuzes voor de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied Blokland vastgelegd. De locatie Amstel III wordt een toonaangevende glastuinbouwlocatie binnen de greenport Aalsmeer. De glastuinbouw genereert energie en warmte die voor andere functies binnen de gemeente wordt benut. Nieuwe energieconcepten zullen worden toegepast. De ruimtelijke inpassing is van hoge kwaliteit, waarbij de mogelijkheden voor zorgvuldig-, en dubbel ruimtegebruik optimaal zijn benut. Met de ontwikkeling van Nieuw Amstel I en II is al een aanzet gegeven voor een duurzame glastuinbouw op deze locatie. Aansluitend hierop zal Amstel III worden ontwikkeld met een mogelijke omvang van maximaal 200 hectare. Tuinders uit de Noordse Buurt krijgen als eerste de kans om te verkassen naar Amstel III. Daarnaast biedt Amstel III ruimte voor de opvang van glastuinbouwbedrijven uit de regio. Pas in laatste instantie komen glastuinbouwbedrijven van buiten de regio in aanmerking. De realisatie van Amstel III is gekoppeld aan de sanering van verspreid staande en verouderde glastuinbouw in de gemeente.

2.3. Recreatie en toerisme

De ligging in het hart van de Randstad, de behoefte aan rust en ruimte bij stedelingen, de mogelijkheden voor recreatie en toerisme zijn kansen voor een duurzame en tegelijk levendige gemeente in 2040. In 2040 is de gemeente Nieuwkoop een belangrijke schakel in de verschillende regionale netwerken zoals de keten van natuur- en recreatiegebieden door het Groene Hart. Het landschap, plassen, dijken, veen en polders is via recreatieve routes en een paar goedgekozen transferia goed te beleven. Genieten van rust en ruimte is hier mogelijk met bijvoorbeeld streekeigen slowfood, wellness, poldersport, kunst en buitenrecreatie.

De gemeente richt zich op kansrijke thema's voor de toekomst: rust, groen en ruimte voor de stedeling, duurzaamheid en het uitbouwen van het netwerk van de Hollandse plassen. In 2040 zijn de Hollandse Plassen in het Groene Hart op de kaart gezet als dé achtertuin voor de noordelijke Randstad met een belangrijke betekenis voor natuur- en waterrecreatie. De Hollandse Plassen zijn een recreatief en natuurlijk waternetwerk van plassen, vaarten en kanalen. Elke plas heeft daarin zijn eigen karakter.

De Nieuwkoopse Plassen voegen aan dat palet van Hollandse Plassen specifiek iets toe op het gebied van natuur en extensieve recreatie.

Het deelgebied Nieuwkoopse plassen van de gemeente kenmerkt zich door de aanwezigheid van water en natuur waar extensieve recreatie in verschillende vormen (wandelen, fietsen, vissen en kanoën) mogelijk is. Voorwaarde is dat het gebruik de natuur niet verstoort, het gebied voor de recreatie passend ontsloten wordt en er voldoende parkeergelegenheid is. Het dorp Nieuwkoop heeft daarin zijn positie uitgebouwd als centrum van watergebonden en natuurgerichte recreatie. Recreatievormen die geluidsoverlast veroorzaken worden geweerd op de Nieuwkoopse Plassen. In dit deelgebied zal een zoneringsplan ontstaan waarbij het gebied rond het dorp Nieuwkoop intensievere vormen van recreatie en toerisme (bijvoorbeeld hengelsport) kent. Naar het noordoosten toe (ten noorden van het Noordse Dorp) zal met name ruimte zijn voor intensievere vormen van verblijfsrecreatie.

De mogelijke extra druk op het gebied Nieuwkoop-Noorden, door de groei van toerisme en recreatie, wordt opgevangen door transferia (parkeerplaatsen waar je kunt overstappen op de fiets of kano, of een wandelpad aantreft) welke worden gesitueerd aan de randen van de gemeente. Hierna kunnen de mensen die in het gebied willen recreëren per bus, op de fiets of per boot verder het gebied in. Met nieuwe en verbeterde fietspaden wordt ingespeeld op de wens van Nieuwkoop om het fietsnetwerk aanzienlijk uit te breiden. Veel recreanten in de gemeente komen over het water. De grote kanalen zoals het Aarkanaal of de Amstel worden intensief gebruikt voor pleziervaart waarbij gebruik kan worden gemaakt van extra aanlegmogelijkheden.

2.4. Woningbouw

Conform de regionale afspraken mag Nieuwkoop tot 2020 circa 1.450 woningen bouwen, verdeeld over een zestigtal locaties. Hiervan zijn er circa 100 woningen gerealiseerd. De bouwlocaties zijn zeer divers (binnenstedelijk, aan de rand van de dorpen etc.), maar hebben gemeen dat ze allemaal zijn gesitueerd binnen de huidige rode contouren van het streekplan. De woningen zijn in de eerste plaats bedoeld voor de natuurlijke aanwas van de eigen gemeente en met name voor starters en ouderen. Met het oog op de vergrijzing zal Nieuwkoop extra investeren in de combinatie zorg-wonen (woonzorgzones). Delen van woonwijken die niet meer voldoen aan de huidige eisen zullen worden aangepakt en zo nodig worden geherstructureerd. Ook zal fors worden geïnvesteerd in onderwijs en sport. Daar waar mogelijk zal woningbouw worden gecombineerd met de realisatie van genoemde voorzieningen.

De genoemde voorzieningen zijn onontbeerlijk om de leefbaarheid in de dorpen minimaal op peil te houden. Om hier sturing en richting aan te geven is gekozen voor een hiërarchie in A-, B- en C-kernen. De kleine C-kernen zijn daarbij aangewezen op de voorzieningen in de grote kernen. Het is de enige manier om de noodzakelijke voorzieningen betaalbaar te houden en elke kern zijn eigen identiteit te laten behouden. Het op peil houden van het inwonertal is daarbij essentieel. Immers, minder dorpelingen in de A- en B-kernen betekent minder draagkracht voor de voorzieningen.

Daarom ook is ervoor gekozen om de compenserende, extra woningbouw voor de Noordse Buurt (450 woningen) te bouwen aan de kernen. Het alternatief is bouwen ter plekke van de Noordse Buurt. Daar heeft de gemeente niet voor gekozen omdat dit zou impliceren:

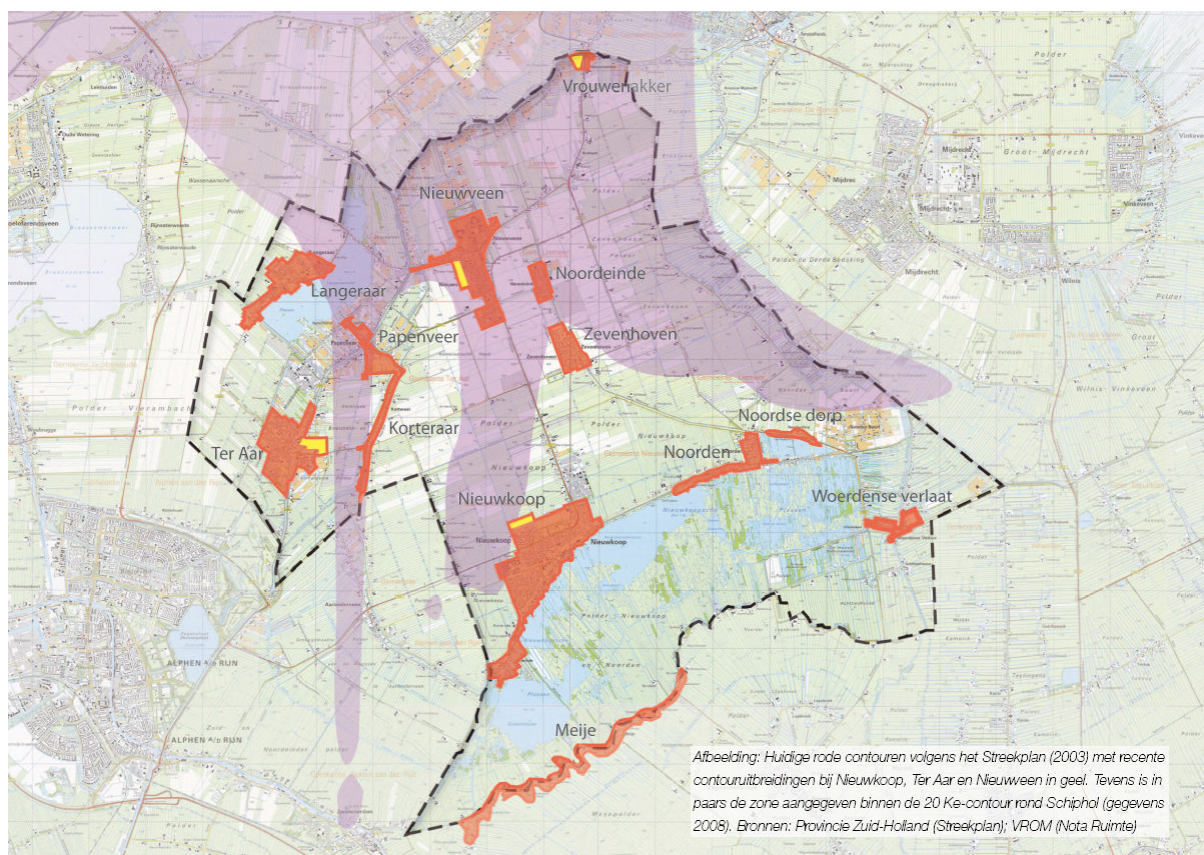
- een viertiende (kleine) kern;
- op een volstrekt verkeerde locatie (in de oksel van een Natura 2000-gebied)
- een gemiste kans als het gaat om het op peil van de leefbaarheid bij de bestaande dorpen (door het op peil houden van het draagvlak voor deze voorzieningen).

Het aantal extra woningen is beperkt gebleven tot 450 woningen. De opbrengst van deze woningen plus de subsidies van hogere overheden dienen de kosten voor aankoop, sanering en transformatie van de Noordse Buurt tot natuur te dekken. De 450 extra woningen worden buiten de huidige rode contour gebouwd. Bouwen in het Groene Hart is aan grenzen is gebonden. Een goede balans tussen ecologie en leefbaarheid is van cruciaal belang.

De gemeente hanteert daarom het principe van de ontwikkelingsstrategie: de 'Groen voor Rood' gedachte (Noordse Buurt) kan alleen van de grond komen als daar compensatie in de vorm van 'Rood voor Groen' (extra woningbouw) tegenover staat. Daarbij is sprake van een positieve balans (meer groen dan rood). Er wordt 135 hectare glastuinbouwgebied omgezet van rood naar groen en 33,5 hectare agrarisch grasland grenzend aan bestaande kernen van groen naar rood. Een balans van 4:1.

Overigens is de verwachting dat de bouw van 1450 plus 450 extra woningen binnen het principe van migratiesaldo nul kunnen worden gerealiseerd. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat bij de meeste nationale landschappen (waaronder het Groene Hart) sinds 1995 sprake is van een negatief migratiesaldo. De verwachting is dat het saldo alleen maar negatiever wordt door de woningverdunning. De 450 extra woningen tezamen met de 1450 woningen uit het regionaal programma zorgen niet voor meer inwoners. De 450 woningen zijn verdeeld over drie kernen: Nieuwkoop en Nieuwveen (beide A-kernen) en Noorden (B-kern) zoals op afbeelding 2.4 weergegeven. In algemene zin zal worden ingezet op nieuwe woonmilieus (Randstad 2040) met veel water, natuur en landschap, waarmee een natuurlijke en duurzame overgang naar het buitengebied wordt gecreëerd. De verdeling van de 450 extra woningen is als volgt: Nieuwveen (300 woningen), Nieuwkoop (75 woningen) en Noorden (75 woningen).

afbeelding 2.4. Huidige rode contouren volgens het Streekplan (2003) met recente contouruitbreidingen bij Nieuwkoop, Ter Aar en Nieuwveen in geel.

2.5. Natuurontwikkeling

Voor natuur heeft de gemeente een hoge ambitie. De gemeente streeft ernaar bij te dragen aan het halen van de doelstellingen van Natura 2000, Europese Kaderrichtlijn Water en EHS-doelstellingen van het provinciaal beleid. De Nieuwkoopse Plassen, het belangrijkste natuurgebied van de gemeente Nieuwkoop, is van groot belang. De aanwijzing als Natura 2000-gebied en het bijbehorende beheerplan (met onder andere zoning van recreatie) onderstrepen dit. De gemeente erkent haar aandeel in het grotere verband van natuurgebieden, zoals de Groene Ruggengraat en de Natte As. Zij zal samen met buurgemeenten grensoverstijgende functies versterken, zoals de

EHS die de ecologische verbinding en buffer vormt tussen de zuidelijk gelegen Reeuwijkse plassen via de Nieuwkoopse Plassen en Meijergraslanden naar de Kromme Mijdrecht. Ten tweede wil de gemeente grootschalige natuurontwikkeling realiseren ter plekke van de Noordse Buurt.

De Noordse Buurt is een glastuinbouwgebied van circa 135 ha groot met veel kleinschalige, verouderde bedrijven. Het ligt ingeklemd tussen de natuurgebieden van de Nieuwkoopse Plassen en de Kromme Mijdrecht. Door het huidige ligging, verkavelingspatroon en veroudering van de bedrijven is voortzetting, schaalvergroting en/of uitbreiding van de glastuinbouw in de Noordse Buurt niet realistisch. De gemeente heeft daarom een plan ontwikkeld om de glastuinbouw in de Noordse Buurt te saneren en te transformeren naar een waterrijk natuurgebied, waarbij de natuur- en landschapswaarden worden versterkt.

Hoewel in het Streekplan Zuid-Holland Oost de Noordse Buurt is aangewezen als glastuinbouwconcentratiegebied staan zowel het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht en het hoogheemraadschap Rijnland (waterbeheerder Nieuwkoopse Plassen) positief tegenover herinrichting van de Noordse Buurt. De structuurvisie beschrijft globaal het natuurontwikkelingsplan, waarbij bestaande woningen zullen blijven bestaan maar de kassen, bedrijfsmatige ruimtes en open teelt zullen verdwijnen. Hiervoor in de plaats komt nieuwe natuur en gezonde, niet intensieve recreatiemogelijkheden voor wandelaars en fietsers. Om natuurontwikkeling mogelijk te kunnen maken, is fluctuering van het waterpeil in het gebied noodzakelijk. Hiertoe dient het waterpeil te worden verhoogd en wellicht ook grond te worden afgegraven. De bestaande infrastructuur blijft in principe gehandhaafd. Er zal rond en tussen de huizen een moeras- of plassengebied met verbinding naar de Nieuwkoopse plassen ontstaan. Door de ontwikkeling van wandel- en fietsmogelijkheden in de Noordse Buurt kan de druk op de gevoelige natuur in de Nieuwkoopse Plassen worden verlaagd. Met de natuurontwikkeling in de Noordse Buurt gebied wordt een bijdrage geleverd aan betere verbindingen tussen natuurgebieden in het Groene Hart en robuuste verbindingen.

2.6. Waterberging

Het waterschap gaat uit van drie doelen onder het motto 'droge voeten'. Het peilbeheer moet op orde worden gebracht, wateroverlast door regenval moet worden voorkomen en er moet een goede waterkwaliteit zijn. De gemeente wil in overleg met het waterschap en de gebruikers, de wateropgaven in het kader van de waterkwaliteit en de berging waar mogelijk invullen in combinatie met andere thema's, zoals bijvoorbeeld recreatie of wonen. De functiecombinaties leiden tot synergie en er ontstaan tevens kostendragers voor de realisatie van deze structuurvisie. Verder zal de structuurvisie een belangrijke basis zijn voor het nog op te stellen waterstructuurplan.

De verdroging van de Nieuwkoopse plassen door wegzijging (door de grond wegstromen) naar de droogmakerijen moet worden beperkt, bijvoorbeeld door bufferzones rond de plassen. Het opheffen van de glastuinbouw van de Noordse Buurt en de transformatie naar natuurgebied zal een gunstig effect hebben op de waterhuishouding van de Nieuwkoopse Plassen. De wateruitname ten behoeve van de

glastuinbouw kan worden gestaakt, waardoor de waterkwaliteit verbetert. Bij de transformatie naar natuur zal het waterpeil worden opgezet en licht fluctueren, waardoor verdere bodemdaling en wegzijging wordt tegengegaan.

Het watersysteem stelt beperkende fysieke randvoorwaarden. Er moet rekening worden gehouden met de kwel en de opbarst risico's in de droogmakerij, waardoor niet overal zomaar waterberging kan worden gerealiseerd. Een verdere peilverlaging in de watergangen is daardoor ook niet meer mogelijk in de droogmakerijen. In het algemeen streeft de gemeente met het waterschap naar een robuust en duurzaam watersysteem.

De dubbele warring is één van de sterkste kwaliteiten van de gemeente en dient dan ook behouden te blijven in de toekomst. Waterrecreatie op en langs de kanalen en riviertjes blijft mogelijk. Dit vraagt onder meer overleg en afstemming met de buurgemeentes.

3. (MILIEU)EFFECTEN STRUCTUURVISIE

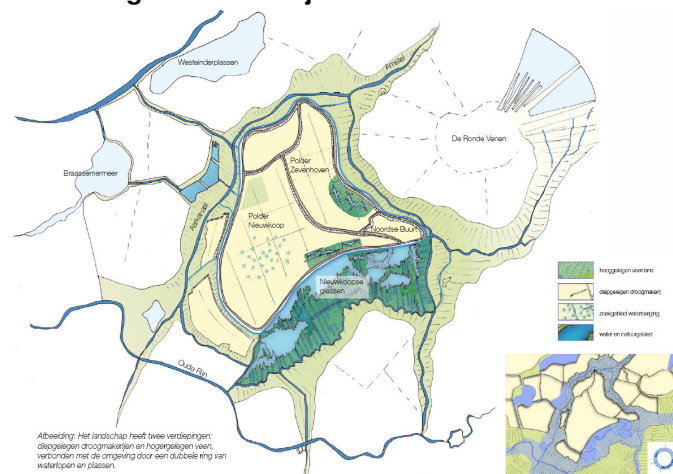
3.1. Beschrijving plangebied

ondergrond

De gemeente Nieuwkoop is gelegen in de provincie Zuid-Holland en is circa 91 km² groot. De ontstaansgeschiedenis van de bodem is dezelfde als van grote delen van de Randstad: achter een kustlijn bestaande uit duinen vormt zich omstreeks 2000 voor Christus een omvangrijk zoetwatermoeras, waarin veenvorming optreedt. Deze veenvorming vindt plaats op oude zeelei, de zogenaamde afzetting van Calais, en wordt doorkruisd door rivieren. Door regelmatige overstromingen werd dicht bij de rivier op de oeverwal zandig materiaal afgezet terwijl verder van de rivier af de lichtere kleideeltjes op het veen tot bezinking kwamen. Vanaf 1000 na Christus is men begonnen dit veen te ontginnen en in cultuur te brengen. Na 1400 voor Christus is, door de toenemende vraag naar brandstof (turf) in de groeiende steden het veen afgegraven. In de gemeente Nieuwkoop heeft dit voornamelijk in de 17e en 18e eeuw op grote schaal plaatsgevonden waarna grote plassen ontstonden. Eind 18e eeuw is besloten om het gebied droog te leggen. Dit heeft geresulteerd in één van de diepste droogmakerijen van West-Nederland. Het gebied wordt omgeven door een soort dubbele ring van hooggelegen waterlopen (zie afbeelding 3.1). De Nieuwkoopse Plassen maken deel uit van het Hollands-Utrechts laagveengebied en zijn vanaf de zestiende eeuw ontstaan door vervinging.

afbeelding 3.1. Ruimtelijke structuur

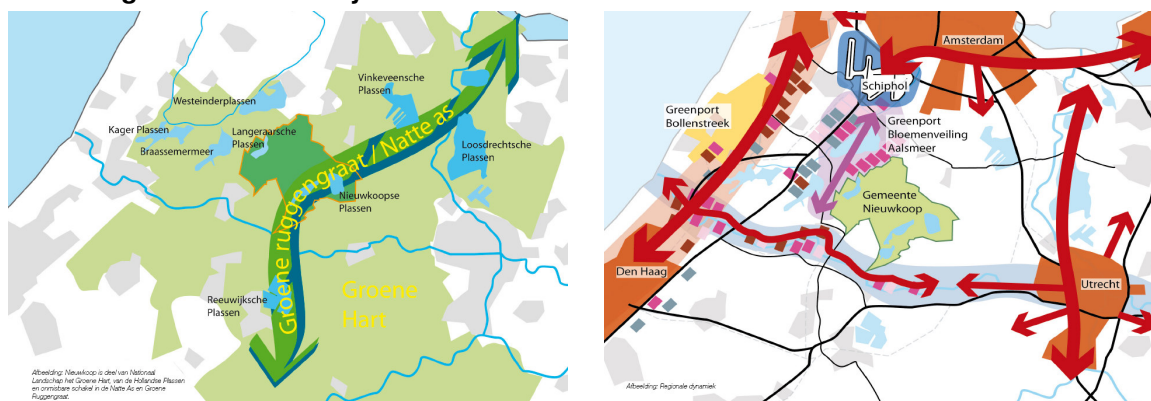

netwerken

Nieuwkoop ligt in het hart van Holland op de grens van de noord- en zuidvleugel van de Randstad. Het ligt op het kruispunt van de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht. Het maakt deel uit van zowel infrastructurele als groene netwerken (zie afbeelding 3.2). Aan de zuidzijde raakt de gemeente de N11 en de Rijnbouwlus. In het westen ligt de Randstad met de A4 en in het noorden Amsterdam en Schiphol. Ten oosten ligt de infrabundel van de A2 en het Amsterdam Rijnkanaal. De gemeente heeft een aantal provinciale wegen (N231, N446, N460, N461, N462, N463) en een verscheiden lokale wegen. Landschappelijk gezien maakt het deel uit van de regio Rijnstreek in het Nationale Landschap

Groene Hart. Het bevat diverse natuurgebieden die aangewezen zijn als Ecologische Hoofdstructuur of die in de toekomst tot Natura 2000 gaan behoren. In breder perspectief is de gemeente een onmisbare schakel in de Natte As en de Groene Ruggengraat.

afbeelding 3.2. Groene en dynamische netwerken.

occupatielaag

Gemeente Nieuwkoop bevat 13 kernen van verschillende grootte en met een eigen identiteit. De kernen liggen verspreid over de hele gemeente en variëren in grootte. Het inwoneraantal ligt rond de 27.000 mensen verdeeld over ruim 10.000 huishoudens. Er zijn verspreid enkele bedrijventerreinen aanwezig (onder andere Nieuwkoop, Bovenland). Het overige terrein bestaat voor het grootste deel uit agrarisch gebied. Naast veeteelt en akkerbouw zijn glastuinbouw en sierteelt goed vertegenwoordigd. Er zijn meerdere recreatieparken en campings aanwezig, een bezoekerscentrum voor de Nieuwkoopse Plassen en een golfterrein. Ook is er sprake van pleziervaart op de kanalen en aanwezigheid van jachthavens.

3.2. Glastuinbouw: ingrepen en effecten

De plannen voor de glastuinbouw zijn sanering van oude en versnipperde glastuinbouw die in diverse delen van de gemeente voorkomen en het concentreren van de glastuinbouw ten noorden van Nieuwveen. De belangrijkste ingrepen van deze ontwikkelingen en daarmee samenhangende (milieu)effecten zijn hieronder beschreven.

ingrepen

Tussen de natuurgebieden rond de Nieuwkoopse Plassen en de Kromme Mijdrecht ligt het glastuinbouwgebied Noordse Buurt (135 hectare). De kassen in dit gebied zijn sterk verouderd en mede door de locatie heeft de glastuinbouw in de Noordse Buurt geen toekomstperspectief. De kassen zullen worden gesaneerd en de Noordse Buurt zal worden ontwikkeld tot een hoogwaardig natuurgebied. De vrijkomende gronden zullen worden getransformeerd naar een waterrijk natuurgebied en het waterpeil zal worden verhoogd. De grondwaterwinning voor de glastuinbouw zal worden beëindigd. De bestaande bedrijfswoningen blijven gehandhaafd als woonbestemming, inclusief huiskavel met tuin en/of erf. Dit geldt ook voor de huidige infrastructuur. Ook in de centrale droogmakerijen zal de glastuinbouw worden gesaneerd. Op de locatie Blokland ten noorden van Nieuwveen zal een moderne en duurzame glastuinbouwlocatie worden ontwikkeld met een omvang van 200 hectare. In totaal zal 300 hectare verouderde en verspreide glastuinbouw worden gesaneerd en worden vervangen door 200 hectare duurzaam glas in 2040.

effecten

De belangrijkste effecten van de sanering en vernieuwing van de glastuinbouw hebben betrekking op natuur- en landschapswaarden, waterkwantiteit en -kwaliteit, klimaat en verstoring (geluid, lichthinder).

De aard van de effecten verschilt per locatie waar de ingrepen plaatsvinden: Noordse Buurt, centrale droogmakerijen en locatie Blokland.

Door de transformatie van de Noordse Buurt zal het areaal natuur toenemen en een ecologische verbinding ontstaan tussen de Nieuwkoopse Plassen met omliggende natuurgebieden.

Het nieuwe natuurgebied kan als bufferzone fungeren voor het Nieuwkoopse plassengebied, waardoor de verdroging verminderd. Hoewel voor de natuurontwikkeling geen negatieve effecten voor de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden worden verwacht is dit op voorhand niet uit te sluiten voor de werkzaamheden die hiermee gemoeid gaan. Dit zal moeten blijken uit een voortoets, waarbij ook cumulatieve effecten moeten worden meegenomen. In het kader van het bestemmingsplan "Noordse Buurt" is een onderzoek naar beschermde natuurwaarden uitgevoerd. Door BRO is een verkennend onderzoek, een zogenaamde "quickscan" verricht. Hierin wordt een inschatting gegeven van de beschermde natuurwaarden in het plangebied en voorwaarden gesteld om negatieve gevolgen te voorkomen c.q. te beperken. In het rapport is tevens een Voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet opgenomen, vanwege de ligging vlakbij het Natura 2000 gebied Nieuwkoopse Plassen. In landschappelijk opzicht heeft deze transformatie ook meerwaarde, omdat bestaande landschappelijke patronen en structuren kunnen worden geaccentueerd. Daarnaast wordt verdere bodemdaling van de Noordse Buurt tegengegaan. De beëindiging van de grondwaterwinning voor de glastuinbouw in de Noordse buurt zal leiden tot minder verdroging in de Nieuwkoopse Plassen. Ook de vermessing van de Nieuwkoopse Plassen zal afnemen door minder inlaat van gebiedsvreemd water. Voorts zal het aantal verkeersbewegingen afnemen, wat leidt tot minder verstoring door geluid. Met de sanering van de glastuinbouw in dit gebied zal ook de lichthinder verdwijnen wat een positief effect heeft op de kolonie meervleermuizen in het Natura 2000-gebied.

In het middengebied van de droogmakerijen zal ook het verspreid liggend glas (soms wit gekalkte oude kassen die als caravanopslag worden gebruikt) worden gesaneerd middels de Ruimte voor ruimte regeling dan wel door middel van handhaving (bij strijdig gebruik). Hierdoor ontstaat per saldo meer openheid in de droogmakerij. De landschappelijke kwaliteit van dit middengebied zal daarmee toenemen.

De ontwikkeling van een grootschalige glastuinbouwlocatie bij Nieuwveen is in landschappelijk opzicht een majeure ingreep. De openheid van dit gebied en de bestaande verkavelingsstructuur zullen verdwijnen. Deze verandering zal deels worden gecompenseerd door een goede landschappelijke inpassing met ruimte voor doorzichten. Er wordt 30 hectare open water gerealiseerd voor de benodigde waterberging, aangevuld met een groenzone. De grootschalige herinrichting van het gebied kan ook gevolgen hebben voor eventueel aanwezige waardevolle archeologisch/cultuurhistorische objecten. Concentratie van de glastuinbouw in dit gebied zal leiden tot een toename van het vrachtverkeer naar en van dit gebied en een toename van geluid. Daar staat tegenover een afname van het vrachtverkeer elders binnen de gemeente met onder andere positieve effecten voor de verkeersveiligheid. Er worden geen effecten voor de luchtkwaliteit verwacht. De glastuinbouw bestaat uit hypermoderne kassen met duurzame water- en energiesystemen. In deze kassen zal worden gewerkt met gesloten systemen (hydroculures), waardoor emissies naar bodem, water en lucht niet of nauwelijks zullen optreden. Ook lichthinder wordt niet verwacht, want de kassen zijn goed af te schermen. Daar waar de huidige, verouderde kassen veel energie verbruiken zullen de moderne kassen door toepassing van energie-efficiënte technieken (WKK) en duurzame energiesystemen (warmte/koude-opslag) zelfs energie produceren die kan worden teruggeleverd aan het elektriciteitsnet dan wel voor andere functies kan worden aangewend. Per saldo heeft de sanering van oud glas en de ontwikkeling van een duurzame geconcentreerde glastuinbouwlocatie een positief effect op klimaatverandering.

3.3. Recreatie en toerisme: ingrepen en effecten

De structuurvisie biedt meer ruimte voor dag- en verblijfsrecreatie, maar deze zal vooral extensief en kleinschalig van aard zijn. Het gaat om wandelen en fietsen, meer mogelijkheden voor waterrecreatie daar waar nieuwe waterinfrastructuur wordt gerealiseerd, natuureducatie en kleinschalige verblijfsrecreatie op het platteland. Ruimte voor kwalitatief hoogwaardige verblijfsrecreatie is er in het noordelijke deelgebied en in de zone langs de Kromme Mijdrecht.

ingrepen

De fysieke ingrepen die nodig zijn voor het bieden van mogelijkheden voor recreatie en toerisme zijn beperkt en lokaal. Het is vooral de toename van recreanten en toeristen die tot effecten kunnen leiden, mede door de toename van verkeer op de weg en het water.

effecten

De toename van dag- en verblijfsrecreatie kunnen met name leiden tot een verstoring van de natuurgebieden en -waarden in de gemeente. De risico's voor verstoring zijn het grootst in het zuidelijk deelgebied van de Nieuwkoopse Plassen waar de natuurwaarden het grootst zijn.

De verwachting is dat het recreatieverkeer over de weg zal toenemen, maar niet substantieel. Door een goede geleiding van het verkeer met behulp van bewegwijzering en het aanleggen van parkeervoorzieningen op strategische plekken (op ruime afstand van beschermde natuurgebieden), kan de toename van de verstoring (geluid) door verkeer worden beperkt. De verstoring van de meest kwetsbare natuurgebieden kan worden beperkt door deze minder toegankelijk te maken. Ontwikkeling van nieuwe natuur in de Noordse buurt in combinatie met recreatieve voorzieningen kan bijdragen tot het verminderen of stabiel blijven van de recreatiedruk op de Nieuwkoopse plassen. De grootste risico's voor verstoring van de natuurgebieden en -waarden worden veroorzaakt door de pleziervaart. Recreatie met motorboten (vooral passanten, niet omwonenden) heeft een negatief effect op de ontwikkeling van potentiële waterplantenvegetaties (kranswier, fonteinkruiden en krabbescheer). Toename hiervan moet worden beperkt en zo mogelijk voorkomen.

3.4. Woningbouw: ingrepen en effecten

Tot 2040 zullen 1.900 nieuwe woningen worden gerealiseerd binnen de gemeente, waarvan 450 buiten de huidige rode contour van het provinciaal streekplan Zuid-Holland Oost. De 1900 woningen zullen in hoofdzaak worden geconcentreerd bij de A en B kernen Ter Aar, Nieuwveen, Nieuwkoop, Langeraar en Noorden en Zevenhoven. In totaal gaat het om 60 meestal kleine plannetjes waarvan een fors aantal binnenstedelijk.

ingrepen

Voor de bouw van de 450 extra woningen moet bestaand open landbouwgebied grenzend aan de bestaande kernen verdwijnen, is een verdergaande drooglegging nodig en aanpassing van de verkeersinfrastructuur gewenst.

effecten

De bouw van 450 extra woningen betekent dat het noordelijk deelgebied in landschappelijke zin minder open blijft. Het gaat hier ook om het cumulatieve effect met de grootschalige ontwikkeling van de glastuinbouw. Bij het bouwrijp maken kan schade worden toegebracht aan eventueel aanwezig archeologische objecten. Daarnaast zal de grotere drooglegging tot gevolg hebben dat de bodemdaling meer dan trendmatig toeneemt. Door de aanleg van woningen neemt het verharde oppervlak toe en de capaciteit voor waterberging af. Zonder compensatie van de toename van verhard oppervlak nemen de risico's op wateroverlast toe.

Compensatie dient plaats te vinden binnen het peilgebied waar de woningen worden gerealiseerd. De toename van het verkeer is naar verwachting verwaarloosbaar omdat met de bouw van de 1900 woningen het inwonersaantal van de gemeente niet zal toenemen omdat de woningbezetting daalt (met naar verwachting 0,5 inwoner per woning). De 450 woningen worden verdeeld over een drietal locaties (Nieuwkoop, Nieuwveen en Noorden) waarbij ingezet wordt op de realisatie van ruim opgezette, waterrijke woonmilieus waarmee een natuurlijke en duurzame overgang naar het buitengebied wordt gecreëerd. Bijzondere woonmilieus die worden gerealiseerd nabij beschermde natuurgebieden kunnen gevolgen hebben voor wettelijk beschermde en Rode Lijstsoorten. Hiervoor is mogelijk ook een voortoets noodzakelijk.

3.5. Natuurontwikkeling: ingrepen en effecten

De Noordse Buurt (135 hectare) zal worden getransformeerd tot een waterrijk natuurgebied.

ingrepen

De belangrijkste ingrepen zijn het verwijderen en afvoeren van de bestaande kassen, graafwerkzaamheden voor extra waterberging in het gebied, het verhogen van het waterpeil en het beëindigen van de grondwaterwinning voor de glastuinbouw.

effecten

Natuurontwikkeling in de Noordse Buurt heeft op de lange termijn positieve effecten voor de natuurwaarden, de waterkwaliteit en het landschap [lit. 4.]. Door de afname van de versnippering, verbetering van de waterkwaliteit en afname van de verstoring neemt de biodiversiteit toe. De Noordse Buurt biedt goede mogelijkheden voor het ontwikkelen van natuur die mede kan worden afgestemd op de bestaande landschappelijke patronen en structuren, waardoor die meer accent krijgen. Het areaal aan oppervlaktewater zal toenemen en de waterkwaliteit zal verbeteren. Dit laatste is vooral het gevolg van het beëindigen van de grondwaterwinning voor de glastuinbouw. De wegzijging van water vanuit de Nieuwkoopse Plassen kan hiermee worden gestopt, waardoor minder gebiedsvreemd water hoeft te worden ingelaten. Ook door het verhogen van het waterpeil zal de wegzijging en het tempo van de bodemdaling verminderen. Graafwerkzaamheden kunnen tijdelijk leiden tot een verslechtering van de waterkwaliteit. Bij het verwijderen van de bestaande kassen kan lokaal de bodem worden verontreinigd, met name omdat in oude kassen asbest is toegepast. De verwijdering dient daarom zorgvuldig te gebeuren. Overigens moet ook rekening worden gehouden met (lekkende) olietanks in de ondergrond die moeten worden verwijderd. Ook het verwijderen van deze olietanks dient zorgvuldig te gebeuren met het oog op het behouden van de bodemkwaliteit.

3.6. Waterberging: ingrepen en effecten

Op diverse plaatsen binnen de gemeente zal extra waterberging worden gerealiseerd. Het betreft de droogmakerijen in het middengebied, de Noordse Buurt en bij de aanleg van de nieuwe glastuinbouwconcentratie in het noordelijke deelgebied.

ingrepen

Voor het realiseren van de waterberging, in welke vorm dan ook, dient grond te worden afgegraven en afgevoerd. Rekening moet worden gehouden met omvangrijk grondverzet. Voor de uitvoering van deze werkzaamheden zijn wellicht tijdelijk grondwaterbemalingen nodig.

effecten

Het grondverzet leidt tijdelijk tot extra vrachtverkeer en geluidsoverlast. Grondverzet in natuurgebieden kan leiden tot verstoring van geluidsgevoelige soorten. Uitvoerende werkzaamheden dienen daarom plaats te vinden buiten het broedseizoen. Bij de graafwerkzaamheden kunnen archeologische objecten worden beschadigd. Ook zal door de bodemroering in veengronden de waterkwaliteit tijdelijk verslechteren. Grondwaterbemalingen kunnen in veenbodems leiden tot een snellere bodemdaling en verzakking van gebouwen.

4. RANDVOORWAARDEN EN TOETSINGSCRITERIA

4.1. Inleiding

In het vorige hoofdstuk zijn de (milieu)effecten beschreven van de belangrijkste planonderdelen van de Structuurvisie Nieuwkoop 2040. Deze planonderdelen zullen nog concreter worden uitgewerkt in enkele sectornota's. Dit milieurapport geeft aan, op basis van de analyse van (milieu)effecten, met welke randvoorwaarden voor milieu, natuur en landschap rekening moet worden gehouden. Feitelijk wordt hiermee het afwegingskader aangereikt voor de keuzen die moeten worden gemaakt bij het opstellen van de diverse sectornota's en de integratie daarvan in een nog op te stellen Structuurvisie Nieuwkoop 2020. In paragraaf 4.3 zijn toetsingscriteria geformuleerd die zullen worden gebruikt bij de (milieu)beoordeling van de Structuurvisie Nieuwkoop 2020. Paragraaf 4.4 geeft aan welke besluiten nog moeten worden genomen om de voorgenomen planonderdelen te realiseren.

4.2. Randvoorwaarden ruimtelijke ontwikkelingen

De Structuurvisie Nieuwkoop 2040 hanteert voor het ruimtelijk beleid een zonerings in drie deelgebieden. Per deelgebied zijn in de structuurvisie ambities en doelen geformuleerd voor de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen. De ontwikkeling van het dynamische noorden is gericht op intensievere vormen van grondgebruik, terwijl in het deelgebied de Nieuwkoopse Plassen het accent ligt op natuurontwikkeling, waterberging en extensieve vormen van recreatie. Het middengebied van de centrale droogmakerijen kan worden beschouwd als een overgangsgebied met een accent op plattelandsontwikkeling en waterberging. Van noord naar zuid is er globaal een zonerings van intensief naar extensief. In tabel 4.1 zijn de ruimtelijke ontwikkelingen per deelgebied samengevat en is aangegeven wat daarbij de belangrijkste aandachtspunten zijn voor milieu, natuur en landschap.

tabel 4.1: Ruimtelijke ontwikkelingen en aandachtspunten per deelgebied

deelgebieden	ruimtelijke ontwikkelingen	aandachtspunten milieu, natuur en landschap
dynamisch noorden	<ul style="list-style-type: none">- glastuinbouwconcentratie van 200 hectare- bouw van 1.900 woningen⁵- intensievere verblijfsrecreatie- transferia	<ul style="list-style-type: none">- landschappelijke inpassing glastuinbouw, woningbouw en waterberging- verkeersontsluiting en -veiligheid- archeologische waarden
centrale droogmakerijen	<ul style="list-style-type: none">- saneren verspreide glastuinbouw- waterberging- plattelandrecreatie	<ul style="list-style-type: none">- watersysteem- archeologische waarden
Nieuwkoopse Plassen	<ul style="list-style-type: none">- sanering glastuinbouw Noordse Buurt en transformatie naar natuur- extensieve recreatie	<ul style="list-style-type: none">- verstoring natuur door (water)recreatie- habitatontwikkeling in plasseengebied aansluiten op instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebieden- watersysteem- landschapspatronen en -structuren- archeologische waarden

Voor een duurzame ontwikkeling van de gemeente Nieuwkoop moeten afwegingen worden gemaakt. De ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente is gericht op het scheppen van voorwaarden voor ontwikkeling van de lokale economie (glastuinbouw, plattelandsontwikkeling, recreatie en toerisme) en behoud van de leefbaarheid van de kernen. Van belang is om daarbij oog te houden voor de draagkracht van milieu, natuur en landschap. Bij de ruimtelijke ontwikkelingen worden de kansen voor milieu, natuur en landschap optimaal benut. Het ruimtelijk beleid in de Structuurvisie Nieuwkoop 2040 getuigt daarvan. De ruimtelijke visie is echter nog globaal en op hoofdlijnen en zal concreter worden uitgewerkt. In deze paragraaf zijn voor milieu, natuur en landschap randvoorwaarden geformuleerd die richting geven aan de nog te maken afwegingen.

⁵ Met inbegrip van Nieuwkoop en Noorden.

Daarbij gebruik is gemaakt van de lagenbenadering (Nota Ruimte), die onderscheidt maakt tussen drie lagen (ondergrond, netwerken en occupatie) die in onderlinge wisselwerking de randvoorwaarden en dynamiek van ruimtelijke ontwikkelingen bepalen. De ondergrond (bodem, water, landschap) stelt randvoorwaarden aan toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen (afstemmen). Het huidige occupatiepatroon en de infrastructuur (verkeer, water) leveren de uitgangspunten voor behoud en ontwikkeling van gebruiksfuncties (aansluiten). In tabel 4.2 zijn de randvoorwaarden voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen samengevat.

tabel 4.2. Randvoorwaarden voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen

lagenbenadering	randvoorwaarden
bodem en water	<ul style="list-style-type: none"> - richtinggevend voor de inrichting van het watersysteem is het beperken van de bodemdaling, kwel en voldoende capaciteit van de waterberging voor opvang piekbelastingen - behoud en bescherming van archeologisch waardevolle objecten
landschap	<ul style="list-style-type: none"> - realiseren van doorzichten met open water(berging) tussen de kassen bij de glastuinbouwconcentratie (geen gesloten front) - geen scherpe overgangen en gesloten bebouwing langs de randen van de kernen - behouden en versterken open karakter droogmakerijen - richtinggevend voor de transformatie van de Noordse Buurt is het realiseren van contrasten tussen open waterpartijen en moerasbos
natuur	<ul style="list-style-type: none"> - natuurontwikkeling Noordse Buurt is gericht op het creëren van diverse habitats.
verkeer	<ul style="list-style-type: none"> - transferia op strategische plaatsen (Nieuwveen, Nieuwkoop/Noorden) aan de rand van de gemeente - scheiden van langzaam en gemotoriseerd verkeer op de ringdijk - inrichten plattelandswegen als 60 km/uur wegen
wonen	<ul style="list-style-type: none"> - geen nieuwe woningen in het deelgebied Nieuwkoopse Plassen - nieuwe woningen concentreren in dynamische zone en Nieuwkoop en Noorden
glastuinbouw	<ul style="list-style-type: none"> - concentreren glastuinbouw in het noordelijke deelgebied
recreatie en toerisme	<ul style="list-style-type: none"> - zonering van de (water)recreatie in het deelgebied Nieuwkoopse Plassen

Tabel 4.2 laat zien dat de randvoorwaarden vanuit het watersysteem en de huidige kwaliteiten van het landschap sturend zijn voor de afwegingen over de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. De inrichting van de infrastructuur voor verkeer en zonering van de (water)recreatie zijn belangrijke voorwaarden om de recreatiedruk adequaat te geleiden en verstoring van natuurwaarden te voorkomen.

4.3. Beoordelingskader

In de vorige paragraaf zijn de randvoorwaarden beschreven voor de geplande ruimtelijke ontwikkelingen, zoals geschetst in hoofdstuk 2. Deze randvoorwaarden geven mede richting aan de verdere uitwerking van de meest essentiële planonderdelen van de Structuurvisie Nieuwkoop 2040. Aanvullend op deze randvoorwaarden worden in deze paragraaf toetsingscriteria aangereikt voor milieu, natuur en landschap. Deze toetsingscriteria zijn gebaseerd op de in hoofdstuk 3 geschetste belangrijkste ingrepen en effecten.

tabel 4.3. Beoordelingskader ruimtelijke ontwikkelingen

thema	aspecten	toetsingscriteria
bodem	<ul style="list-style-type: none"> - bodemdaling - archeologische waarden - bodemverontreiniging - zettingen 	beperken trendmatige bodemdaling geen schade/verlies van archeologische waarden gebiedseigen bodemkwaliteit geen zettingen
water	<ul style="list-style-type: none"> - waterberging - waterkwaliteit - verdroging 	minimaal 15 % open water KRW-doelstellingen GGOR-doelen
ecologie	<ul style="list-style-type: none"> - habitatwinst/-verlies beschermde soorten - habitatwinst/-verlies Rode Lijstsoorten - ecologische verbindingen - instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebieden 	toename aantal beschermde soorten toename aantal Rode Lijstsoorten herstel ecologische verbindingen/ontsnippen toename draagvlak voor instandhoudingsdoelstellingen
landschap	<ul style="list-style-type: none"> - patronen en structuren - openheid - cultuurhistorische objecten 	herkenbaarheid patronen en structuren behoud openheid landschap behoud cultuurhistorische objecten
verkeer	<ul style="list-style-type: none"> - verandering verkeersintensiteit - verkeersveiligheid 	toename verkeersintensiteit maximaal 1 % per jaar afname risico op verkeersongevallen
verstoring	<ul style="list-style-type: none"> - geluidhinder - lichthinder 	geen verstoring van beschermde soorten die onderdeel zijn van de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden
klimaatverandering	<ul style="list-style-type: none"> - energiebesparing - energie-efficiënte technieken - duurzame energie 	netto afname CO ₂ -emissie

De toetsingscriteria in tabel 4.3 zullen worden gehanteerd voor de (milieu)beoordeling van de verdere uitwerking en concretisering van het ruimtelijk beleid in de nog op te stellen Structuurvisie Nieuwkoop 2020.

4.4. Te nemen besluiten

De Structuurvisie Nieuwkoop 2040 bevat het ruimtelijk beleid van de gemeente voor de lange termijn. Het ruimtelijk beleid is globaal uitgewerkt in vijf planonderdelen. Deze planonderdelen zullen in diverse sectornota's verder worden uitgewerkt.

Nadat een besluit is genomen over deze sectornota's zal het sectorale beleid worden geïntegreerd in een nog op te stellen Structuurvisie Nieuwkoop 2020. Deze structuurvisie zal de procedure van de milieueffectrapportage voor plannen (planmer) moeten doorlopen. Initiatiefnemer van de Structuurvisie Nieuwkoop 2020 is het college van burgemeester en wethouders. Het bevoegd gezag is de gemeenteraad van Nieuwkoop.

De Structuurvisie Nieuwkoop 2020 bevat naar verwachting twee projectmer-plichtige dan wel projectmerbeoordelingsplichtige activiteiten, namelijk de glastuinbouwontwikkeling Amstel III en de herinrichting van de Noordse Buurt. Nadat een besluit is genomen over de Structuurvisie Nieuwkoop 2020 zal voor de twee genoemde activiteiten nog een milieueffectrapport (MER) moeten worden opgesteld, voordat een besluit kan worden genomen over de bestemmingsplannen voor deze activiteiten. Voor het MER van beide activiteiten zal het college optreden als initiatiefnemer en de gemeenteraad als bevoegd gezag. Nadat de bestemmingsplannen zijn vastgesteld kan worden overgegaan tot daadwerkelijke realisatie van de plannen.

5. GERAADPLEEGDE LITERATUUR

- Lit. 1. Nieuwkoop 2040 gemeentelijke structuurvisie deel I; ondernemend, groen, duurzaam. Gemeente Nieuwkoop, concept 24 december 2008.
- Lit. 2. Plan-m.e.r. Structuurvisie Nieuwkoop; Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Gemeente Nieuwkoop, concept d.d. 18 januari 2008.
- Lit. 3. Structuurvisie Nieuwkoop; Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieurapport. Comissie voor de MER, rapportnummer 2076-28, 2 juni 2008.
- Lit. 4. Buro Bakker (2008); Haalbaarheid van de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en de Haeck. Buro Bakker adviesburo voor ecologie B.V. te Assen, in opdracht van gemeente Nieuwkoop.
- Lit.5. Bestemmingsplan Noordse Buurt (ontwerp); BRO Amsterdam 20 januari 2009 (rapportnummer 211x02561.047136_1.

BIJLAGEN

- 1. Beleidsanalyse